

Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра педагогіки, освітнього менеджменту та соціальної роботи

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК 17 «ОСВІТНІ РИНКИ»

спеціальність 073 Менеджмент
Освітньо-професійна програма «Управління навчальним закладом»
психолого-природничий факультет

2020 – 2021 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Освітні ринки» для здобувачів другого рівня вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент». – 2021 року. – 19 с.

Мова навчання: українська

Розробник: О. В. Оксенюк, доцент кафедри педагогіки, освітнього менеджменту та соціальної роботи Рівненського державного гуманітарного університету; кандидат педагогічних наук, доцент.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки, освітнього менеджменту та соціальної роботи РДГУ

Протокол від «31» серпня 2021 року № 8

Завідувач кафедри: (проф. Малафіїк І. В.)

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією психолого-природничого факультету Рівненського державного гуманітарного університету

Протокол від «01» вересня 2021 року № 5

Голова навчально-методичної комісії: (доц. Сяська І. О.)

© Оксенюк О. В., 2021 рік
© Рівненський державний
гуманітарний університет,
2021 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 07 Управління та адміністрування	Вибіркова	
Модулів – 1	Спеціальність 073 Менеджмент	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – складання проекту плану розвитку освітнього ринку регіону		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		3-й	3-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3; самостійної роботи студента – 6	Освітній ступінь: магістр	20 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		20 год.	6 год.
		Самостійна робота	
		80 год.	106 год.
		Індивідуальні завдання	
	10 год.	10 год.	
	Вид контролю: залік		
Передумови для вивчення дисципліни: «Теорія та менеджмент організації», «Фінансово-економічне та правове забезпечення діяльності закладу освіти», «Стратегічний менеджмент»			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: забезпечення поглибленої теоретичної підготовки магістрантів щодо розуміння системи освіти у її сталому розвитку та освітньої політики; формування знань про особливості функціонування сучасних освітніх ринків; розвиток професійної компетентності менеджера в освіті на основі вивчення державних стандартів в галузі освіти, сучасних вимог до ліцензування та акредитації закладів освіти (за типом), видів і форм контролю за наданням освітніх послуг відповідної якості.

Завдання:

- здобуття знань про сучасну сферу освіти як об'єкт наукового дослідження;
- оволодіння знаннями про становлення й етапи розвитку освітніх ринків як інтегрованого дослідження сфери освіти й економіки в Україні й за кордоном;

- формування знань про сферу освіти як соціально-економічний інститут;
- формування вміння визначати основні напрями забезпечення якості освіти та працювати в нормативно-правовій базі дотримання державних стандартів та якості освіти;
- набуття практичних навиків із прийняття та впровадження управлінських рішень щодо ліцензування та акредитації діяльності закладу освіти;
- набуття міжнародного досвіду з забезпечення якості освіти.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти набувають такі **компетентності**:

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК02. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.

Програмні результати навчання (ПРН):

Результатами навчання, для формування яких використовується навчальна дисципліна «Освітні ринки», є:

ПРН04. Обґрунтовувати та управляти проєктами, генерувати підприємницькі ідеї.

ПРН05. Планувати діяльність організації в стратегічному і тактичному розрізах.

3. Очікувані результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- базові категорії і поняття зі сфери дослідження сучасних ринків освіти (освіта як чинник сталого людського розвитку, цінності сучасної освіти; поняття «відкритої освіти» та «освіти як відкритої системи»; освітні інновації; регіональний, локальний та глобальний освітньо-ринковий простір; інформатизація освіти, освіта дорослих, медіаосвіта; моніторинг освіти, стандартизація і конвергенція освіти; інтернаціоналізація вищої освіти);

- наукові підходи до визначення конкурентоспроможності освітніх систем (синергетичний підхід, системний підхід, комплексний підхід);

- принципи і методи управління освітніми структурами на державному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях із позицій соціально-економічного аналізу освітніх процесів;

вміти:

- удосконалювати навички самостійної навчальної роботи, аналізу наукової інформації (аналізувати освітньо-ринкові зрушення в Україні у масштабах глобалізаційних процесів; класифікувати діючі освітні інститути, деідеологізувати впливи соціально-політичних процесів в освітній сфері; порівнювати і зіставляти типи суспільного розвитку та економічних надбань, нормативно-правової бази управління сферою освіти);

- формувати власний стиль управлінської діяльності, професійного спілкування (розвивати особистісні якості як складову професійного інструментарію; демонструвати соціальний і культурний змістові контексти

освіти у власній діяльності; володіти вміннями критичного аналізу міжнародних освітніх ринків; розглядати освітні проблеми як інтегроване явище і, відповідно, презентувати їх можливі вирішення через організацію роботи команди фахівців);

- відстоювати етику професії та забезпечити себе від професійного вигорання (реалізовувати й доповнювати імідж-складові образу управлінця закладом освіти на основі синергетики; пропагувати суспільнозначущу роль корпоративної співпраці інтелігенції та бізнес-структур).

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Освітні ринки: історія та сучасність

Тема 1. Освітні ринки: історичний огляд. Освіта як показник суспільного розвитку. Історія виникнення й розвитку науки про освіту. Генеза поняття «система освіти». Зміни в системі освіти в період політичних трансформацій. Сутність, об'єкт, предмет і завдання вивчення освітніх ринків. Міждисциплінарний характер освітньо-ринкових досліджень. Наукові розвідки з проблематики освітніх ринків в Україні.

Тема 2. Лісабонська стратегія у сфері освіти. Поняття сталого людського розвитку. Освіта як чинник сталого людського розвитку і як засіб управління розвитком суспільства. Взаємодія освіти та економіки. Характеристика основних елементів Лісабонської стратегії у сфері освіти: розвитку людських ресурсів, соціальної згуртованості, економічного розвитку суспільства. Наслідки впровадження Лісабонської стратегії в Європі.

Тема 3-4. Освіта в Україні: адміністрування, фінансування, види, обов'язковість, освітні програми, ліцензування й акредитація. Структура сучасної системи освіти України. Центральні та регіональні органи управління системою освіти. Основні принципи структурування закладів освіти України. НАЗЯВО та його роль з дотримання стандартів якості освіти. Нормативно-правове забезпечення управління ЗО України. Сутність нормативно-правового забезпечення державного стандарту якості освітніх послуг ЗО. Навчально-методичне, науково-педагогічне й матеріально-технічне забезпечення державного стандарту якості освіти в ЗО. Сутність державних стандартів освітніх програм. Сутність ліцензування й акредитації освітньої діяльності ЗО. Сутність контролінгу в системі освіти. Внутрішній аудит дотримання державного стандарту освіти та її якості. Зовнішнє інспектування дотримання державного стандарту освіти та її якості. Критерії оцінювання забезпечення якості освіти (за типом ЗО). Види відповідальності за порушення нормативів державного стандарту освіти.

Тема 5. Європейський союз та формування спільного ринку праці. Доступ освіти до ринків праці в ЄС. Стратегія трудової зайнятості в ЄС. Регулювання ринку праці в Україні та ЄС: спільні риси й відмінності. Перспективи розвитку освітніх ринків – обізнаність населення про соціально-економічний важель впливу освіти. Інформаційні технології як джерела постачання освітніх послуг.

Змістовий модуль 2. Основи функціонування закладів освіти в Україні

Тема 1. Сутність державних стандартів та якості освіти в Україні.

Державні стандарти освіти, їх сутність та функції. Державний стандарт дошкільної освіти. Державний стандарт загальної середньої освіти. Державний стандарт професійно-технічної освіти. Основні характеристики державного стандарту для закладів вищої освіти України. Державні стандарти освітніх програм. Спільне і відмінне в оцінюванні дотримання закладами освіти державного стандарту освіти та її якості (за типом закладу).

Тема 2. Стандарти та якість освіти: міжнародний досвід. Характеристика міжнародних суб'єктів освітньої політики: ЮНЕСКО, Всесвітнього Банку, Ради Європи, Організації економічного співробітництва та розвитку. Міжнародні проекти і програми освіти в Україні: Еразмус, ЛІНГВА, ЕВРИКА, ТЕМПУС. Міжнародна стандартна класифікація освіти (ISCED Якість освіти: міжнародний досвід. Міжнародні інструменти визначення якості освіти. Міжнародні організації з моніторингу якості освіти.

Тема 3. Принципи, методи та функції ліцензування освітньої діяльності закладу освіти. Сутність ліцензування, зовнішні та внутрішні органи ліцензування освітньої діяльності ЗО. Роль державного стандарту якості освіти при ліцензуванні освітніх послуг ЗО. Структурні підрозділи із забезпечення ліцензування. Принципи підготовки ліцензування освітньої послуги ЗО. Планування й реалізація ліцензування освітньої діяльності ЗО. Розробка та затвердження освітніх програм. Методи управління з проведення ліцензування освітньої діяльності. Моніторинг готовності ЗО до виконання державного стандарту якості освіти при проведенні ліцензування. Функції ліцензування.

Тема 4. Принципи, методи та функції акредитації освітньої діяльності закладу освіти. Стандарти освіти та якості і їх роль в акредитації освітніх послуг. Органи акредитації ЗО за типом, рівнем підпорядкування та формою власності. Державна політики у сфері акредитації з надання освітніх послуг ЗО. Вимоги до акредитації ЗДО. Особливості акредитації ЗЗСО. Акредитація ЗПО. Моніторинг якості освітніх програм ЗО. Підходи до корегування освітніх програм у процесі акредитації. Циклічна зовнішня оцінка якості освітнього процесу. Атестація рівня знань студентів. Вимоги до навчальних та матеріальних ресурсів ЗО при проходженні акредитації.

Тема 5. Конкуренентоспроможність освіти України. Моніторинг освіти. Стандартизація і конвергенція освіти. Провідні країни за індексом освіти. Інтернаціоналізація вищої освіти. Рейтинг України за якістю й доступністю освіти (Шанхайський рейтинг — ARWU; QS World University Rankings). Вибір іноземними студентами українських вузів (мовне питання і нострифікація диплома). Проблема корупції у ЗВО. Проблеми міжнародної інтеграції освіти України (відсутність економічної автономії ЗВО, надлишкова кількість спеціальностей, розрив між сферою освіти і ринком праці, другорядність університетської науки в системі державних пріоритетів). Науковий парк.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	л	ін д	с.р.		л	п	л	і н д	с.р.
1	120	20	20			80	120	8	6			106
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Освітні ринки: історія та сучасність												
Тема 1. Освітні ринки: історичний огляд	12	2	2			8	10					10
Тема 2. Лісабонська стратегія у сфері освіти	12	2	2			8	13	2				11
Тема 3-4. Освіта в Україні: адміністрування, фінансування, види, обов'язковість, освітні програми, ліцензування й акредитація	24	4	4			16	22		2			20
Тема 5. Європейський союз та формування спільного ринку праці	12	2	2			8	10					10
Разом за змістовим модулем 1	60	10	10			40	55	2	2			51
Змістовий модуль 2. Основи функціонування закладів освіти в Україні												
Тема 1. Сутність державних стандартів та якості освіти в Україні	12	2	2			8	13	2				11
Тема 2. Стандарти та якість освіти:	12	2	2			8	13		2			11

міжнародний досвід												
Тема 3. Принципи, методи та функції ліцензування освітньої діяльності закладу освіти	12	2	2			8	13	2				11
Тема 4. Принципи, методи та функції акредитації освітньої діяльності закладу освіти	12	2	2			8	13	2				11
Тема 5. Конкурентоспроможність освіти України	12	2	2			8	13		2			11
Разом за змістовим модулем 2	60	10	10			40	65	6	4			55
Усього годин	120	20	20			80	120	8	6			106
ІНДЗ					10						10	
Усього годин	90	20	10			60	90	6	4			80

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Освітні ринки: історичний огляд	2
2	Лісабонська стратегія у сфері освіти	2
3-4	Освіта в Україні: адміністрування, фінансування, обов'язковість, ліцензування, акредитація, конторолінг	4
5	Європейський союз та формування спільного ринку праці	2
6	Сутність державних стандартів та якості освіти в Україні	2
7	Стандарти та якість освіти: міжнародний досвід	
8	Принципи, методи та функції ліцензування освітньої діяльності закладу освіти	2
9	Принципи, методи та функції акредитації освітньої діяльності закладу освіти	2
10	Конкурентоспроможність освіти України	2
	Разом	20

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Освітні ринки: історичний огляд	8
2	Лісабонська стратегія у сфері освіти	8
3-4	Освіта в Україні: адміністрування, фінансування, види, обов'язковість, освітні програми, ліцензування й акредитація	16
5	Європейський союз та формування спільного ринку праці	8
6	Сутність державних стандартів та якості освіти в Україні	8
7	Стандарти та якість освіти: міжнародний досвід	8
8	Принципи, методи та функції ліцензування освітньої діяльності закладу освіти	8
9	Принципи, методи та функції акредитації освітньої діяльності закладу освіти	8
10	Конкурентоспроможність освіти України	8
	Разом	80

8. Індивідуальні завдання

Розробити проєкт план розвитку освітнього ринку регіону на 2021-2025 рр. використовуючи відомчі інформаційні ресурси.

9. Методи навчання

МН1 – словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда, консультація);

МН2 – практичний метод (практичні заняття);

МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);

МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферативного повідомлення);

МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані);

МН6 – самостійна робота (розв'язання завдань);

МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

10. Методи оцінювання

МО1 – екзамен;

МО2 – усне або письмове опитування;

МО3 - колоквиум,

МО4 – тестування;

МО5 – командні проєкти;

МО6 – реферативні повідомлення;

МО7 – презентації результатів виконаних завдань і досліджень;

МО8 – презентації й виступи на наукових заходах;

МО9 – захист практичних робіт;
МО10 –залік.

11. Засоби діагностики результатів навчання

Контроль і оцінювання знань, вмінь та навичок магістрантів складається з двох етапів:

- поточного контролю;
- підсумкового контролю (залік).

Поточний контроль здійснюється у процесі вивчення дисципліни на практичних заняттях і проводиться у терміни, які визначаються календарним планом.

Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння теоретичного матеріалу, вироблення вмінь самостійно опрацювати тексти, здатності осмислити зміст теми, вмінь публічно чи письмово представити певний матеріал (презентацію).

Об'єктами поточного контролю знань магістрантів є:

- систематичність, активність, своєчасність та результативність роботи над вивченням програмного матеріалу дисципліни, у т.ч. виконання домашніх завдань та вирішення проблемних питань;
- виконання завдань для самостійного опрацювання;
- виконання індивідуального завдання.

Поточний контроль знань, умінь та навичок студентів передбачає застосування таких видів роботи:

- тестові завдання;
- обговорення проблеми, дискусія;
- аналіз конкретних ситуацій (поданих у вигляді усного, текстового або графічного матеріалу);
- презентації результатів роботи;
- інші.

Об'єктом **підсумкового контролю знань** магістрантів у формі заліку є виконання усних та письмових завдань.

На залік виносяться вузлові питання, комплексні завдання, що потребують творчого підходу і вміння синтезувати отримані знання.

Таким чином, *засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є*: усне й письмове опитування; поточне і контрольне тестування; контрольні роботи по закінченню вивчення змістового модуля; виконання самостійних та індивідуальних творчих завдань (конспект першоджерел, нормативно-правової бази; складання перспективного плану розвитку регіональної освіти, розробка порівняльних таблиць тощо).

12. Критерії оцінювання результатів навчання

Повноту і глибину, системність знань, умінь і навичок з навчального предмету, засвоєних магістрантом, дають можливість встановити поточні та підсумкові оцінки за практичні, самостійні й індивідуальні, контрольні завдання.

Самостійна робота здобувачів другого рівня вищої освіти має на меті формування дослідницької активності студентів, засвоєння ними основних умінь та навичок роботи з навчальними матеріалами, поглиблення та розширення вже набутих знань, підвищення рівня організованості тощо.

У процесі самостійної роботи магістранти мають оволодіти вміннями та навичками:

- уміння зрозуміло формулювати власні висновки;
- здатність творчо мислити, вміння доводити та відстоювати власну думку;
- здатність до аналізу і синтезу суспільнозначущих проблем та процесів;
- уміння знаходити й аналізувати інформацію з різних джерел;
- уміння критично оцінювати явища, ситуації, діяльність осіб, спираючись на отриманні знання;
- уміння формулювати та ініціювати нові ідеї; проводити дослідницьку діяльність.

Відповідно, базовим критерієм успішності магістранта є зміст і якість, об'єм виконаних самостійних завдань.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання ставить за мету прищеплення та розвиток навичок і умінь самостійної роботи над науковою літературою, аналітичного мислення, систематизації, поглиблення, узагальнення, закріплення теоретичних знань з освітології та їх застосування на практиці.

За змістовим модулем II

Тема 10. Конкурентоспроможність освіти України.

Завдання: Розробити проєкт план розвитку освітнього ринку регіону на 2021-2025 рр. використовуючи відомчі інформаційні ресурси (10 год., 20 балів). Підготувати пропозиції щодо доступності затверджених планів на рівні відомств управління освітою (обласного, міського чи районного підпорядкування) для забезпечення можливості оцінки і контролю їх реалізації зі сторони суспільства та бізнесу, громадян, громадських організацій.

Контрольні роботи передбачають індивідуальне письмове виконання контрольних завдань, що мають узагальнюючий характер. Контрольна робота складається із трьох теоретичних питань, що потребує поглибленої відповіді, та практично обґрунтованого коментування. Відповідь на теоретичне питання має бути повною та обґрунтованою і відповідати конкретному варіанту контрольної роботи. Висновки необхідно робити з посиланням на конкретне літературне чи наукове джерело. Практичне обґрунтування завдання повинне здійснюватися за алгоритмом, що відповідає змісту завдання і завершуватися висновками. Запис умови завдань, передбачених варіантом, є обов'язковим. Контрольна робота повинна мати самостійний характер. Магістрант може спиратися у своїй роботі на відповідну навчальну і монографічну літературу, при цьому обов'язково треба робити посилання на літературне джерело.

Здобувач, який не виконав контрольної роботи або якщо його робота не зарахована за результатами її виконання, не допускається до семестрового контролю з дисципліни.

Загальна сума балів за виконані завдання разом з оцінками за усні відповіді дають змогу магістранту отримати 100 балів за шкалою ECTS. Зазначимо, що магістрант отримує за кожну позитивну оцінку («4» чи «5» за п'ятибальною системою оцінювання) – 1-1,5-2 бали; всього за роботу на практичних – 6 балів.

У разі отримання магістрантом незадовільної оцінки, останній повинен усунути виявлені недоліки та повторно захистити виконані завдання в установленій викладачем термін.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота										Модульний контроль		ІНДЗ	Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					ЗМ 1	ЗМ 2		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10				
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	10	10	20	100

Критерії оцінювання

№ з.п.	Вид навчальної діяльності*	Оціночні бали*	Кількість балів
T1	Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час практичних занять Виконання завдань самостійної роботи	1 5	6
T2	Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час практичних занять Виконання завдань самостійної роботи	2 4	6
T3	Фронтальне / індивідуальне опитування та	1	6

	участь в обговоренні під час практичних занять Виконання завдань самостійної роботи	5	
T4	Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час практичних занять Виконання завдань самостійної роботи	1 5	6
T5	Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час практичних занять Виконання завдань самостійної роботи	1 5	6
Модульний контроль (контрольна робота)		10	10
T6	Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час практичних занять Виконання завдань самостійної роботи	5 1	6
T7	Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час практичних занять Виконання завдань самостійної роботи	1,5 4,5	6
T8	Виконання завдань під час практичних занять Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час практичних занять Виконання завдань самостійної роботи	2 1 3	6
T9	Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час практичних занять Виконання завдань самостійної роботи	1 5	6
T10	Виконання завдань під час практичних занять Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час практичних занять Виконання завдань самостійної роботи	2 1 3	6
Модульний контроль (контрольна робота)		10	10
ІНДЗ: Проект плану розвитку освітнього ринку регіону		20	20
Разом		100	

14. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення викладання дисципліни складають робоча програма навчальної дисципліни, конспекти лекцій з усіх зазначених у програмі тем, методичні вказівки до практичних занять із системою завдань для самостійної роботи (практикум), комплексні контрольні завдання, візуальна презентація курсу, набір інтерактивних завдань.

15. Питання для підготовки до підсумкового контролю знань

1. Освіта як показник суспільного розвитку.
2. Генеза поняття «система освіти».
3. Зміни в системі освіти в період політичних трансформацій.
4. Сутність, об'єкт, предмет і завдання вивчення освітніх ринків.
5. Міждисциплінарний характер освітньо-ринкових досліджень.
6. Освіта як чинник сталого людського розвитку і як засіб управління розвитком суспільства.

7. Характеристика основних елементів Лісабонської стратегії у сфері освіти: розвитку людських ресурсів, соціальної згуртованості, економічного розвитку суспільства.
8. Наслідки впровадження Лісабонської стратегії в Європі.
9. Структура сучасної системи освіти України.
10. Центральні та регіональні органи управління системою освіти.
11. Основні принципи структурування закладів освіти України.
12. НАЗЯВО та його роль з дотримання стандартів якості освіти.
13. Нормативно-правове забезпечення управління ЗО України.
14. Сутність нормативно-правового забезпечення державного стандарту якості освітніх послуг ЗО.
15. Навчально-методичне забезпечення державного стандарту якості освіти в ЗО.
16. Науково-педагогічне забезпечення державного стандарту якості освіти в ЗО.
17. Матеріально-технічне забезпечення державного стандарту якості освіти в ЗО.
18. Сутність державних стандартів освітніх програм.
19. Сутність ліцензування й акредитації освітньої діяльності ЗО.
20. Сутність контролінгу в системі освіти.
21. Внутрішній аудит дотримання державного стандарту освіти та її якості.
22. Зовнішнє інспектування дотримання державного стандарту освіти та її якості.
23. Критерії оцінювання забезпечення якості освіти (за типом ЗО).
24. Види відповідальності за порушення нормативів державного стандарту освіти.
25. Стратегія трудової зайнятості в ЄС.
26. Регулювання ринку праці в Україні та ЄС: спільні риси й відмінності.
27. Перспективи розвитку освітніх ринків.
28. Інформаційні технології як джерела постачання освітніх послуг.
29. Державні стандарти освіти, їх сутність та функції.
30. Спільне і відмінне в оцінюванні дотримання закладами освіти державного стандарту освіти та її якості (за типом закладу).
31. Характеристика міжнародних суб'єктів освітньої політики.
32. Міжнародні проекти і програми освіти в Україні.
33. Міжнародна стандартна класифікація освіти (ISCED).
34. Міжнародні інструменти визначення якості освіти.
35. Міжнародні організації з моніторингу якості освіти.
36. Зовнішні та внутрішні органи ліцензування освітньої діяльності ЗО.
37. Структурні підрозділи із забезпечення ліцензування.
38. Принципи підготовки ліцензування освітньої послуги ЗО.
39. Планування й реалізація ліцензування освітньої діяльності ЗО.
40. Розробка та затвердження освітніх програм.
41. Моніторинг готовності ЗО до виконання державного стандарту якості освіти при проведенні ліцензування.
42. Функції ліцензування.
43. Стандарти освіти та якості і їх роль в акредитації освітніх послуг.
44. Органи акредитації ЗО за типом, рівнем підпорядкування та формою власності.
45. Державна політики у сфері акредитації з надання освітніх послуг ЗО.
46. Вимоги до акредитації ЗДО.

47. Особливості акредитації ЗЗСО.
48. Акредитація ЗПО.
49. Моніторинг якості освітніх програм ЗО.
50. Вимоги до навчальних та матеріальних ресурсів ЗО при проходженні акредитації.
51. Стандартизація і конвергенція освіти.
52. Провідні країни за індексом освіти.
53. Інтернаціоналізація вищої освіти.
54. Рейтинг України за якістю й доступністю освіти.
55. Вибір іноземними студентами українських вузів.
56. Проблема корупції у ЗВО.
57. Проблеми міжнародної інтеграції освіти України.
58. Науковий парк.
59. Розвиток освітнього ринку в Україні.
60. Розвиток освітнього ринку на Рівненщині.

16. Рекомендована література

Основна

1. Адаптивне управління: сутність, характеристика, моніторингові системи. За ред. Г. Єльнікової. Чернівці, 2009. 570 с.
2. Вікторов В.Г. Управління якістю освіти (соціально-філософський аналіз): моногр. Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. Д.: Пороги, 2010. 286 с.
3. Гречка Я.Р. Особливості державно-громадського управління освітою в Польщі : автореф. дис... канд. наук з держ. упр.: [спец.] 25.00.02. НАДУ при Президентові України. К., 2009. 20 с.
4. Грішнова О.А. Людський, інтелектуальний і соціальний капітал України: сутність, взаємозв'язок, оцінка, напрями розвитку. Соціально-трудова відносина: теорія та практика. 2014. № 1. С. 34-40.
5. Данилишин Б.М. Інноваційна модель економічного розвитку: роль вищої освіти. Вісн. Нац. акад. наук України. 2005. № 9. С. 26-35. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnanu_2005_9_3.
6. ДСТУ ISO 9000:2015 Системи управління якістю. Основні положення та словник термінів (ISO 9000:2015, IDT): офіц. вид. Ред. Н. Куземська. К. : ДП «УкрНДНЦ», 2016 45 с.
7. Дугінець Г. В., Суліменко А. С. Конкурентоспроможність України на ринку освітніх послуг. VIII Международная научно-практическая Интернет-конференция «Спецпроект: анализ научных исследований» (30–31 мая 2013г.). [Електронний ресурс]. Режим доступу: www.confcontact.com/2013-specprojekt/ek2_duginets.htm.
8. Забезпечення якості освіти: теорія та практика: моногр. / [За заг. ред. Н.В. Житник]. Дніпропетровськ: ІМА-прес, 2011. 300 с.
9. Куліков А.І. Фінансування вищої освіти України за рахунок позабюджетних коштів. Держава та регіони. Запоріжжя, 2012. С. 195-200. Режим доступу: http://www.econom.stateandregions.zp.ua/journal/2012/4_2012/38.pdf

10. Лук'яненко Д.Г. Управління міжнародною конкурентоспроможністю в умовах глобалізації економічного розвитку: моногр. у 2-х т. Д.Г. Лук'яненко, А.М. Поручник, Л.Л. Антонюк. К. : КНЕУ, 2006. Т. 2. 592 с.
11. Мороз В.М. Динаміка зміни індексу освіченості населення в Україні як якісна характеристика системи трудового потенціалу країни. Вісн. НАДУ при Президентіві України. 2009. №2. С. 249-256.
12. Настич Т.П. Сучасні тенденції вищої освіти в Німеччині, Польщі та Україні (порівняльний аналіз). Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. 2015. Вип. 2 (3). С. 156-165.
13. Освітні реформи: місія, дійсність, рефлексія: монографія. За ред. В. Кременя. К.: Видавниче підприємство «Едельвейс», 2013. 460 с.
14. Партнерство університетов и бизнеса: опыт США: информ.-аналит. Материалы. Сост. И. Г. Куфтырев. Нижний Новгород, 2011. 21 с.
15. Проєкт концепції розвитку освіти України на період 2015–2025 років: [Електронний ресурс]. Міністерство освіти і науки України: офіц. веб-сайт. 2015. Режим доступу: <http://old.mon.gov.ua/ua/pr-viddil/1312/1390288033/1414672797>.
16. Про утворення Державної служби якості освіти України: [Постанова Кабінету Міністрів України від 6 груд. 2017 р. № 947. Офіц. вісн. України: офіц. вид. 2017. 22 груд. (№ 100). С. 91.-Ст. 3080.
17. Реформа освіти та науки: [Електронний ресурс]. Урядовий портал: єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. 2017. Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua/diyalnist/reformi/reforma-osviti>.
18. Сисоєва С. О. Освіта і особистість в умовах постіндустріального світу: [моногр.]. Хмельницький: ХГПА, 2008. 324 с.

Додаткова

1. Андрущенко В. Державно-громадський характер управління освітою. Вища освіта України. 2011. № 3. С.5-8.
2. Антонюк Т. Основні фактори стримування інтеграційних процесів у сфері вищої освіти України. Українознавчий альманах. Випуск 17. Київський національний університет імені Тараса Шевченка. 2014. С. 165-168.
3. Беляков С. Образовательная политика и управление образованием. Университетское управление: практика и анализ. 2008. № 6. С. 12-31.
4. Вікторов В. Нові моделі управління освітою. Вища освіта України. 2005. №2. С. 66-71.
5. Діденко А. Маркетингова концепція освіти. Управління освітою. 2002. №12. С. 2-4.
6. Маслікова І. Методичний менеджмент як освітній феномен: теорія і практика продуктивного управління якістю людського ресурсу освітньої галузі. Управління школою. 2007. №26. С. 17- 24.
7. Свириденко Д. Аналіз ролі віртуальної академічної мобільності в обґрунтуванні засад розвитку сучасної вищої освіти. Українознавчий альманах. Випуск 17. Київс. націон. ун-т імені Тараса Шевченка. 2014. С. 163-165.

17. Інформаційні ресурси

1. Всесвітній економічний форум. Звіт з глобальної конкурентоспроможності (GlobalCompetitivenessReport). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.weforum.org/reports>
2. Інформаційні матеріали сайту «Вища освіта в Україні». [Електронний ресурс]. Режим доступу: osvita.ua/vnz/
3. Інформаційні матеріали сайту «Електронна Україна». [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.e-ukraine.org.ua>.
4. Інформаційні матеріали Урядового веб-порталу «Реформа освіти і науки». [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/reformi/reforma-osviti>
5. Освітологічний дискурс: Наукове електронне фахове видання [Електронний ресурс]. Режим доступу: od.kubg.edu.ua
6. Портал громадських експертів «Освітня політика». [Електронний ресурс]. Режим доступу: education-ua.org > ... > Аналітика > Блоги > Форум
7. Статистичні дані для країн-членів ОЕСР (Організація економічного співробітництва та розвитку). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.oecd-ilibrary.org/statistics>
8. Український центр оцінювання якості освіти. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.testportal.gov.ua/index.php/text/statistik/>

Робоча програма навчальної дисципліни «Освітні ринки»
Перезатверджена без змін і доповнень (зі змінами та доповненнями) на 20__-20__
навчальний рік на засіданні кафедри педагогіки, освітнього менеджменту та
соціальної роботи

Розділ робочої програми навчальної дисципліни	Зміни і доповнення

Протокол від « » 20 року № _____ (проф. Малафіїк І. В.)
Завідувач кафедри: _____

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією психолого-
природничого факультету Рівненського державного гуманітарного університету
Протокол від « » 20 року № _____ (доц. Сяська І. О.)
Голова навчально-методичної комісії: _____

Робоча програма навчальної дисципліни «Освітні ринки»
Перезатверджена без змін і доповнень (зі змінами та доповненнями) на 20__-20__
навчальний рік на засіданні кафедри педагогіки, освітнього менеджменту та
соціальної роботи

Розділ робочої програми навчальної дисципліни	Зміни і доповнення

Протокол від « » 20 року № _____ (проф. Малафіїк І. В.)
Завідувач кафедри: _____

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією психолого-
природничого факультету Рівненського державного гуманітарного університету
Протокол від « » 20 року № _____ (доц. Сяська І. О.)
Голова навчально-методичної комісії: _____

Робоча програма навчальної дисципліни «Освітні ринки»
Перезатверджена без змін і доповнень (зі змінами та доповненнями) на 20__-20__
навчальний рік на засіданні кафедри педагогіки, освітнього менеджменту та
соціальної роботи

Розділ робочої програми навчальної дисципліни	Зміни і доповнення

Протокол від « » 20 року № _____ (проф. Малафіїк І. В.)
Завідувач кафедри: _____

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією психолого-
природничого факультету Рівненського державного гуманітарного університету
Протокол від « » 20 року № _____ (доц. Сяська І. О.)
Голова навчально-методичної комісії: _____

Робоча програма навчальної дисципліни «Освітні ринки»
Перезатверджена без змін і доповнень (зі змінами та доповненнями) на 20__-20__
навчальний рік на засіданні кафедри педагогіки, освітнього менеджменту та
соціальної роботи

Розділ робочої програми навчальної дисципліни	Зміни і доповнення

Протокол від « » 20 року № _____ (проф. Малафіїк І. В.)
Завідувач кафедри: _____

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією психолого-
природничого факультету Рівненського державного гуманітарного університету
Протокол від « » 20 року № _____ (доц. Сяська І. О.)
Голова навчально-методичної комісії: _____